

PRESSMEDDELANDE

DATUM: 2024-05-29
KONTAKT: Presstjänsten tel. 08-787 02 00

Stabilitetsriskerna har minskat i närtid, men osäkerheten är stor

Den lägre inflationen och förväntningar om räntesänkningar på de globala finansiella marknaderna har bidragit till mindre strama finansiella förhållanden, vilket har minskat riskerna i närtid. Osäkerheten är dock stor och om styrräntorna förblir höga länge, skulle det öka pressen på det finansiella systemet. Dessutom är de geopolitiska riskerna fortsatt höga, vilket även bidrar till cyberrisker. Det svenska finansiella systemet har hittills klarat sig väl men utmaningarna har varit särskilt stora i vissa sektorer, inte minst i fastighetssektorn.

Förtroendet för fastighetssektorn behöver stärkas

Situationen för fastighetsföretagen har förbättrats jämfört med föregående stabilitetsrapport. Finansieringsvillkoren på obligationsmarknaden är mer fördelaktiga och fler fastighetsföretag har gett ut obligationer. Men fortfarande har många fastighetsföretag låga finansieringskostnader jämfört med marknadsräntorna och i takt med att de förnyar sina banklån, obligationer och räntederivat kommer deras finansieringskostnader att stiga. Sårbara fastighetsföretag behöver därför fortsätta att stärka sin balansräkning och minska sitt risktagande. För att stärka förtroendet för sektorn är det också viktigt att företagen ökar transparensen kring fastighetsvärderingar, och att kreditvärderingsinstituterna ser över sina metoder så att kreditbetygen blir mer robusta.

Ökade risker för konsumtionskreditbankerna

Till skillnad från storbankerna har konsumtionskreditbankerna gjort allt större kreditförluster de senaste åren, vilket bidragit till deras förhållandevis låga lönsamhet. Fler konsumtionskreditbanker får i dagsläget in inlåning genom så

kallade insättningsplattformar. Den typen av plattformar kan främja konkurrensen på bankmarknaden men skulle även kunna göra inlåningen mer flyktig. Även om dessa aktörer är mindre än storbankerna kan de vara systemviktiga som grupp.

Kreditprövningen av konsumtionslån kan förbättras

Hushållens höga skuldsättning och korta räntebindingstider gör att ränteförändringar får stort genomslag. Motståndskraften hos bolånetagarna har dock varit förhållandevis god och de har alltså goda förutsättningar att betala på sina lån. En bidragande faktor till det är kombinationen av amorteringskrav, bolånetak och bankernas kreditprövningar, men för att hantera de grundläggande problemen på bostadsmarknaden behövs strukturella reformer.

Många hushåll har dock en ansträngd privatekonomi och antalet hushåll som ansökte om skuldsanering ökade markant under 2023. Ofta kommer problemen från konsumtionslån, snarare än bolån. Inom detta affärsområde har konsumtionskreditbanker en betydande marknadsandel och det finns indikationer om att kreditprövningen för en del konsumtionslån kan vara bristfällig. För att förbättra kreditprövningen för konsumtionslån är det angeläget att gå vidare med förslaget om ett register för låntagarnas samtliga krediter.

En pressträff med riksbankschef Erik Thedéen och Olof Sandstedt, chef för avdelningen för finansiell stabilitet, hålls idag klockan 11:00 på Riksbanken. För att delta krävs presslegitimation eller motsvarande. Presskonferensen sänds direkt på riksbank.se. Vid frågor kontakta presstjänsten antingen via telefon 08-787 02 00 eller via mejl, susanne.meyer@riksbank.se.